

STICHTING DE HOEKSTEEN

Corr. Postbus 980, 2003 RZ Haarlem
Tel.: 023-5311013 Fax: 023-5345524
E-mail: info@stichtinghoeksteen.nl
Algemeen : www.stichtinghoeksteen.nl
Giro: 5150205 t.n.v. Hoeksteen te Haarlem
Ingeschreven bij KvK onder nr. 34130453.

NIEUWSBRIEF

nr. 3 maart 2004

Redactioneel

Voor u ligt het derde nummer van de Nieuwsbrief van onze stichting. In de afgelopen maanden heeft de stichting zeer veel activiteiten ontplooid en belangrijke successen behaald. U leest daar meer over elders in deze Nieuwsbrief.

Verschijsning Nieuwsbrief

Het bestuur streeft naar een meer regelmatige verschijsning van de Nieuwsbrief. Om dit te realiseren stellen wij het op prijs als de redactie wordt versterkt met enige medestanders die dit willen helpen realiseren. Heeft u belangstelling neemt u dan contact op met Wim Beukenkamp, tel.: 023-5442725 ('s avonds)

Van de voorzitter

Het is in deze snelle tijd van veranderingen goed eens stil te staan hoe verder te gaan. Het geeft ons de kans om een tussentijdse balans op te maken en te overwegen of wel de juiste weg is bevonden. Als belangstellende donateur volg ik ongetwijfeld de vele publicaties in kranten, radio en tv over de inspanningen die Stichting De Hoeksteen samen met anderen zich getroosten om het culturele en architectonische stadsbeeld te bewaken. Het bestuur moet opboksen tegen de vlaking en globalisering die voortdurend plaatsvindt. De meeste investeerders, ontwikkelaars en architecten zijn gebaat bij nieuwbouw, waardoor historische panden moeten wijken. De zeer vermogende en invloedrijke bedrijven in de bouwsector slaan hun piketpaaltjes.

De gemeente zet veel te vroeg de handtekeningen onder samenwerkingscontracten zonder inzicht in de definitieve plannen met daaraan gekoppelde kostenanalyses. Hiermee levert ze zich over aan de steeds wijzigende inzichten van de ontwikkelaars die streven naar maximalisering van het volume om de winstcijfers te optimaliseren. Om dit te bereiken staat de stadshistorie in de weg. Het stadsbestuur verandert het simpelweg verstrekken van informatie in propaganda voor de door haar gekozen plannen. Met fantastische beloften wordt de sfeer geschapen dat de nieuwe ontwikkelingen zullen bijdragen aan

de ontplooiing van de stad. Stichting De Hoeksteen is ook voor nieuwe ontwikkelingen zolang deze maar niet ten koste gaan van de historische en beeldbepalende architectuur.

Om te kunnen blijven waker over het historische en beeldbepalende karakter van onze stad doen wij wederom een beroep op uw (financiële) medewerking, zodat we samen met andere organisaties als de Bond Vreemdschap en het Cuypers Genootschap, Stichting Landschap, Architectuur en Stedenbouw en soms ook de Vereniging Haarlem, kunnen blijven streven naar een monumentaal Haarlem.

Het bestuur van Stichting De Hoeksteen uit uw wiligers bestaat, gaan onze initiatieven onvoldoende gepaard met grote uitgaven voor kantoorkosten, documentatie, onderzoek en studies, het voeren van procedures en dergelijke. Als voorzitter van Stichting De Hoeksteen doe ik dan ook een beroep op uw liefde voor en betrokkenheid bij onze historische stad door wederom een donatie te doen aan onze stichting.

Raaks

Wat vooraf ging

Zoals bekend vroegen wij in eerder stadium voor het Raakscarré of Carré van Dumont de rijksmonumentenstatus aan. Gedurende deze aanvraagprocedure genieten de panden de gebruikelijke voorbescherming krachtens de Monumentenwet, zodat niet kan worden gesloopt ondanks eventuele sloopvergunningen.

De gemeente reageerde hierop door bij de bestuursrechter te Haarlem een zogenaamde voorlopige voorziening aan te vragen teneinde deze voorbescherming te schorsen zodat toch met slopen kan worden begonnen. Een voorlopige voorziening loopt vooruit op de definitieve uitspraak (de bodemprocedure) en wordt toegepast indien een der partijen spoed noodzakelijk acht. De definitieve uitspraak in de uiteindelijke bodemprocedure kan echter anders luiden dan de uitspraak in 'voorlopige voorziening'.

De Haarlemse bestuursrechter oordeelde dat de kans op een rijksmonumentenstatus voor de panden

gering is en dat het algemeen belang, zoals door de gemeente werd verwoord, prevaleerde boven de belangen van de andere partijen. Door deze uitspraak kon de gemeente dus beginnen met slopen. Wat ons in hoge mate heeft gestoord, is het gedrag van de gemeente gedurende zowel deze gerechtelijke procedure als de gemeentelijke bezwarenprocedure tegen de sloopvergunningen. De gemeente bracht namelijk tijdens de rechtsgang achteraf gewijzigde sloopvergunningen in. Normaal is dat de besluiten van B&W over de sloopvergunningen worden gepubliceerd en dat daarna bezwaren kunnen worden gemaakt bij de gemeente. Deze bezwaren worden vervolgens door een gemeentelijke bezwarencommissie behandeld en bezwaarmakers worden gehoord. Daarna volgt een uitspraak van de gemeentelijke bezwarencommissie waartegen beroep kan worden ingesteld bij de bestuursrechter. Wat is er nu gebeurd. Door de gemeente Haarlem zijn achteraf een tweetal voorwaarden uit de sloopvergunningen gehaald na afloop van de hiervoor aangegeven formele procedure:

1. dat de vergunning niet in werking treedt totdat de bezwaartermijn is verstreken of, als daarvan sprake is, op het bezwaar of beroep is beslist en
2. dat het niet is toegestaan met de werkzaamheden te beginnen voordat positief is beslist op de indienen aanvraag voor de bouwvergunning.

Wij kregen deze wijzigingen pas te horen gedurende de gerechtelijke procedure. Los van de onrechtmatige wijziging van de sloopvergunningen door de gemeente ná het doorlopen van de wettelijke procedure staat in de begeleidende brief van de gemeente heel 'harig' (citaat):

"Tegen deze onderdelen van de beide beschikkingen worden in de ingediende bezwaarschriften geen bezwaren gericht".

Indien wij echt weten hadden geweten dat deze voorwaarden zouden worden geschrapt dan hadden wij en andere belanghebbenden/bezwaarmakers daar zeker bezwaar tegen gehad.

De stichting heeft zich hierover verbaasd en geërgerd. Immers, uiteraard had de stichting geen bezwaar tegen deze beide voorwaarden in de sloopvergunningen omdat daardoor kaalslag voorkomen kan worden. Een ander voordeel van deze voorwaarden zou zijn geweest dat eerst de bouwvergunningen definitief moesten zijn voordat met sloop kon worden begonnen. Dat zou de gemeente Haarlem in ieder geval meer zekerheid hebben kunnen geven dat daadwerkelijk een bioscoopexploitant de multiplexbioscoop gaat bouwen. Het is immers niet voor het eerst dat zodra de gebouwen gesloopt zijn alsnog de bestemmingen gewijzigd worden en de gemeente in casu de

gemeenschap dan uiteindelijk met iedere invulling van het kale stuk bouwgrond maar accoord moet gaan. Naar onze mening is door het schrappen van deze 2 voorwaarden thans voorbarig een deel van de bijgebouwen van de HBS B gesloopt. Wij konden echter erger voorkomen door met de uitspraak van de Raad van State in de hand (zie hierna) de gemeente te sommeren de sloop direct te stoppen. De gemeente had zelf blijkbaar geen haast om de uitspraak van de Raad van State te respecteren en uit eigen beweging de sloop te stoppen.

Voorlopig gered door de Raad van State

Ongeveer tezelfdertijd vroegen wij als stichting De Hoeksteen, samen met de eigenaar van de twee kerkjes, Raaks Centre BV (Luis Raaks), bij de Raad van State een voorlopige voorziening aan om het uitwerkingsplan Raaks te schorten omdat het uitwerkingsplan niet in overeenstemming is met de uitgangspunten die in het bestemmingsplan "Oude Stad" staan vermeld met als doel te 'waken' over het beschermd stadsgezicht en een juiste invulling daarvan.

Praktisch gezien betekent dit dat bij toewijzing van deze sloopvergunning, alle activiteiten, waaronder sloop, die niet worden gesloopt omdat daaraan dan geen gang uitwerkingsplan ten grondslag ligt.

Dat er voorbarig door de gemeente gesloopt is, is duidelijk geworden door de uitspraak van de Raad van State (citaat):

"De Voorzitter acht van belang dat een duidelijker beeld wordt verkregen van de cultuurhistorische waarde van de betrokken panden voor hun omgeving en de gevolgen van de sloop van de panden en de vervanging ervan door de in het uitwerkingsplan mogelijk gemaakte nieuwbouw voor de volgens het stadsvernieuwingsplan te behouden ruimtelijke en structurele samenhang zoals vastgelegd in het "beschermd stadsgezicht Haarlem". Dit beeld vergt een nader onderzoek. In afwachting van de behandeling van de bodemprocedure waarin dit onderzoek aan de orde zal komen, zijn onomkeerbare ontwikkelingen niet gewenst".

Inmiddels is bekend welke opdracht door de Voorzitter is gegeven aan de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak (STAB):

Beschrijf de gevolgen van de vervanging van de door appellanten bedoelde panden door de in het uitwerkingsplan mogelijk gemaakte nieuwbouw voor de volgens het stadsvernieuwingsplan te behouden ruimtelijke en structurele samenhang, zoals vastgelegd in het "beschermd stadsgezicht Haarlem". Beschrijf voorts de gevolgen van het plan wat betreft de mogelijk gemaakte functionele invulling van de bouwblokken".

Het advies moet voor 30 april 2004 gereed zijn.

Carré van Dumont gemeentelijk monument

In december 2003 dienden wij bij de gemeente een verzoek in om het Carré aan te merken als gemeentelijk monument. In aanvulling op de 6 'oude', in opdracht van de gemeente uitgevoerde, onderzoeken die al aangaven dat het Carré bijzonder is en zonde om te slopen, lieten wij door bureau Mattie & De Moor onderzoek doen naar de waarde van het Carré als gemeentelijk monument. Het bureau heeft op basis van de door de gemeente zelf vastgestelde criteria aangetoond dat het Carré in ruime mate voldoet aan die criteria en dus tenminste een gemeentelijke monumentenstatus verdient. Het bureau constateerde tevens dat 'mindere' panden wel zijn aangemerkt als gemeentelijk monument. Tot op heden heeft de gemeente ons verzoek nog in behandeling. Ook wachten wij nog op de afwerking door het ministerie van OC&W van ons bezwaar tegen de afwijzing van de rijksmonumentenstatus.

Overige procedures

Uiteraard zijn wij inmiddels in beroep gegaan bij de Haarlemse bestuursrechter tegen de afgifte van de sloopvergunningen door de gemeente. Zoals hiervoor gemeld, zijn wij niet accoord met het achteraf wijzigen van de vergunningen en bovendien wordt zo langzamerhand duidelijk dat het Carré van de gemeente geen eerlijke kans heeft gehad als monumentaal en beschermd stadsgezicht dat behouden en hergebruikt kan worden. Hoewel de gemeente steeds zegt zorgvuldig te zijn geweest heeft zij toch de 6 rapporten achtergehouden en de (sloop)procedures zodanig versneld dat zelfs bezwaartermijnen en afloop van bezwarenprocedures werden genegeerd. Dit heeft bijvoorbeeld tot gevolg gehad dat een aantal bijgebouwen van de HBS-B inmiddels zijn gesloopt. Door de recente brand in de HBS-B is ook gebleken dat de gemeente onvoldoende maatregelen nam om de gebouwen te beveiligen. Al ruim een half tot een jaar geleden schreef de gemeente een brief met het verzoek om beveiligingsmaatregelen te treffen en hebben dat in januari nog eens herhaald. Nu het kalf bijna verdronk, heeft de gemeente eindelijk enige actie ondernomen.

Ons vertrouwen in de integriteit van het gemeentelijk apparaat en haar bestuurders is op z'n minst beschadigd. Wij weten ons in ieder geval gesteund door onze donateurs, vele Haarlemse burgers, de Raad van State en uiteraard door ons gezond verstand.

Houtvaart

Zoals bekend was ook het enige nog resterende openluchtbad de Houtvaart jarenlang een zorgenkind. Toch lijkt er nu zicht te komen op een nieuwe toekomst, niet in het minst dankzij de inzet

van de Vrienden van de Houtvaart. Voor de Hoeksteen is dit van groot belang, want ook de Houtvaart is beeldbepalend.

Het herstelplan komt er op neer dat het bestaande 50 meter bad gehandhaafd blijft, maar wel aan één kant het diepe voormalige duikbassin kwijtraakt. In het beschadigde betonnen hoofdbad komt een roestvaststalen voering te hangen. Een van de twee pierebadjes wordt opgevuld, maar op zodanige wijze dat dit in de toekomst weer ongedaan gemaakt kan worden.

Helaas worden de weggebroken hokjes aan de oostzijde niet hersteld, maar wel komt er een open wand die het profiel van deze zijde weergeeft zoals dat was voor de sloop ervan. Op de overweide komt een peuterbadje. De verwarming zal op een meer moderne wijze gaan plaatsvinden met elektrische energiematten, waardoor het zo ver mogelijk is in de winter een kleine kunstijsbaan te realiseren. Wij hopen oprecht dat dit plan het zal gana halen en dat nog dit jaar met het herstel begonnen gaat worden.

b

Uiteraard hebben wij behoefte aan uw financiële ondersteuning. Weet u iemand die donateur wil worden? Gebruik onderstaande strook en stuur deze naar: Stichting De Hoeksteen, Postbus 980, 2003 RZ Haarlem of lever de strook bij een van de bestuurders in. Faxen kan ook: 023-5345524, of per e-mail: info@stichtinghoeksteen.nl

Ik word donateur ad € 15,= € 25,= € 45,= of ..... per jaar (omcirkel uw keuze).

Uiteraard is iedereen welkom op Giro 5150205 t.n.v. Stichting De Hoeksteen te Haarlem.

Naam: .....

Adres: .....

Postcode: ..... Plaats: .....

Telefoon: ..... Fax .....

E-mailadres: .....

Handtekening: .....

Na aanmelding ontvangt u als donateur een acceptgiro van de stichting. Uw geldelijke bijdrage zal optimaal worden besteed aan noodzakelijke advertentie-, organisatie- en procedurekosten, die het werk van de Stichting met zich meebrengt. Een gerenommeerd accountantskantoor helpt ons bij de verantwoording daarover.